

maa de gøre Indstilling til Kirkeministeren blandt de Ansøgere, som Kirkeministeren finder bør komme i Betragtning. Det er ikke nogen uindskrænket Myndighed, de have i saa Henseende. Kirkeministeren sorterer, vejer og vrager mellem Ansøgerne, men mellem dem, som Ministeren mener maa komme i Betragtning, have Menighedsraadene Ret til at gøre Indstilling. Det har man tillagt nogen Vægt fra forskellig Side. Jeg kan dog ikke nægte, at det forekommer mig, at en saadan Tilstand ikke kan eller bør opretholdes i Længden, undtagen man kommer til en Præstelønningslov. Skal en saadan Indstillingsret for Menighedsraadene opretholdes, bør man hurtigst muligt komme til en Præstelønningslov. Der er jo adskillige Præster, der aldrig ville blive indstillede under den nuværende Ordning. Det er derfor naturligt at have en Præstelønningslov, der fastsætter en bestemt Minimalløn, og Præsterne ville da, hvor de end have Embede, faa deres Alderstillæg, saaledes at de ikke af økonomiske Grunde behøve at rejse fra det ene Embede til det andet.

Jeg vilde derfor nødig, at man nu brat skulde afskaffe Menighedsraadene, uagtet jeg ønsker, at deres Myndighedsomraade bliver reformeret. Dersom en Forhandling mellem Folketing og Lands ting skulde føre til, at man ikke bliver enig om noget som helst, saa falde Menighedsraadene bort til 1. Januar 1910. Men skal det ske, maa det være en Opgave for den højtærede Kirkeminister saa snart som muligt at fremsætte Forslag om en Præstevalløvs og en Præstelønningslov. Vi kunne ikke lade disse 2 Spørgsmaal ligge, vi maa snarest muligt se at faa en Reform paa dette Omraade. Jeg ønsker i øvrigt ikke, at man med Hensyn til den kirkelige Udvikling skal gribe for voldsomt ind. Jeg gentager, at vil man forcere Kravet om en Kirkeforfatning, er det min Overbevisning, at det er den sikreste Vej til at sprænge Folkekirken, og det ønsker jeg ikke. Jeg ønsker, at Folkekirkens Udvikling skal foregaa jævnt og roligt som hidtil. Jeg mener, at Lovgivningsmagten og særlig det danske Folketing har stillet sig overmaade liberalt i alle kirkelige Spørgsmaal.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borghjerg) opfordrede Ministeren til hurtigst muligt at fremkomme med et andet Forslag, der ogsaa griber ind paa det kirkelige, skønt det ogsaa er af borgerlig Art, nemlig Spørgsmaalet om Ægteskabs Indgaaelse. Det angaar imidlertid Justitsministeren, men det forekom-

mer mig, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds sagde, at Kirkeministeren nikkede bifaldende. Det har altsaa været paa Justitsministerens Vegne, at der blev nikket. (*Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet* [M. Nielsen]: Ogsaa paa mine egne Vegne). Men selv om det var baade paa Justitsministerens og maa-ske ogsaa paa egne Vegne, at der blev nikket, vil jeg dog sige, at jeg ønsker ikke, at man skal gaa til tvungent borgerligt Ægteskab. Jeg er Frihedsmænd, og jeg ønsker, at man skal lade Befolkningen selv vælge, om den vil have kirkelig eller borgerlig Vielse. Det Standpunkt har jeg hidtil hævdet, og det hævder jeg fremdeles, og jeg er overbevist om, at mange Tusinde Vælgere dele min Opfattelse. Man skal ikke øve Tvang i saadanne Forhold, der berøre de kirkelige Interesser. Der gør man bedst i at være saa frisindet som paa nogen Maade muligt.

Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig, idet jeg agter at følge den ærede Ministers Forslag om at føre Lovforslaget tilbage til den oprindelige Skikkelse, hvori Folketinget har vedtaget det, idet jeg dog maa forbeholde mig min Frihed til den endelige Afstemning, naar jeg ser, hvorledes Sagen udvikler sig, eventuelt gennem et Fællesudvalg.

Borghjerg: Det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) lagde mig nogle Ord i Munden, som jeg ikke har udtalt. Det var det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), der gik ud fra, at § 2 ikke kan gennemføres i Praksis, fordi der ikke knytter sig nogen Bevilling dertil. Deraf, sagde jeg, kan man maaske slutte, at det ærede Medlem anser en Samling af det kirkelige Udvalg for umulig, naar der ikke betaales Diæter o. s. v. Det var det, jeg sagde. Men jeg fremhævede, netop i Mod-sætning til det ærede Medlem fra Ringkøbing, at rent teoretisk var der en Mulighed for, at Udvalget kunde samles. Det ærede Medlem fra Assens har altsaa lagt mig Ord i Munden, som aldeles ikke ere faldne fra min Side. Det ærede Medlem bebrejdede mig forleden en Uvane, som jeg slet ikke har, idet jeg efter min Mening i det Tilfælde fulgte et udmærket godt Eksempel. Det ærede Medlem skal ikke selv gøre sig skyldig i en Uvane, den nemlig at lægge Kolleger her i Salen Ord i Munden, som de ikke have udtalt.

Hvad det borgerlige Ægteskab angaar, bad jeg den højtærede Kultusminister interessere sig for denne Sag, og jeg sagde,